

Béts.

Bé dugá *Blanchard*, a' maga Rágalmazóinak
szájokat; meg nyerte a' *Bétsi Nép'* jó indulatját;
's ki hozván a' gyalázatnak homályából, új
fényre derítette *Európa'* Egén nevének ditsőségét:
mert meg mutató a' múlt Szeredán ellene mond-
hatatlanul, hogy ő az a' *Blanchard*, a' ki már
37 levegő égi útakat tett, *Európa'* külömbkülömb-
féle Tartományainak bámulására; és hogy 38-
dikszor is fel tudott oda utazni, a' hová más
Embernek tsupa látásokkal, 's végre még azzal
se érhettek. 42 minuta volt dellyesti 12 órára,
hogy ki hozatta fel puffadt golyóbissát azon hely
eleibe, a' hol *Ferentz, József, Antal, és János*
Fő Hertzegek ültek. Mar maga is benne
ült volt ekkor, a' golyóbisról függő tzifra alkot-
ványotskában, 's minekutánna zászlójának haj-
togatásával tiszteletet tett volna a' Fő Hertzegek-
nek, 's a' jelenlévő sokaságnak: parantsolt az
Embereknek, kik tartották volt a' golyóbist, hogy
botsássak el a' köteleket; 's nagy hintelenséggel
fel emelkedett. Menttében hajtogatta zászlóját,
az alatt tapsoló 's *brávót* kiáltozó sokaság felé.
11 minuták múlva, úgy bé hatott egyszerre a'
fellegek közzé, hogy többé látni nem lehetett.
Mintegy fél óra múlva, ismét le ereszkedett a'
fellegekből, 's ekkor újra lehetett látni; hanem
viszont fel botsátkozott. Eggy óra után, le szál-
lott *Entzesdorf* nevű Városotskánál, mely jó
két órannyira fekszik *Beishez*, a' *Duna'* bal part-
ján *Pozson* felé. Hogy meg látta a' mezőn
dolgozó Parasztság, mi jó alá a' levegő égből:
nollza félbe hagyta a' munkát, bámúlt, kurjon-
gatott, 's olly izámmal isödült azon árpa-földre,
mellyre le botsátkozott a' levegő égi Utazó, hogy
a' Gazdája sirva nézne utánna; hanemha *Blan-*
chard magára vette volna a' kárt. Tüstént ott
termettek *Blanchardnál* a' *Plebánus, és a' Biró is,*

C

's mu

's musika, és trombita szó között vitték bé a' Városba. A' Plebárus, ebédre hívta *Blanchardot*, melly néki igen jól esett; mivel a' levegő égben nagyon meg fázott 's éhezett is. A' Tanács kérte *Blanchardot*, hogy engedné a' zászlóját, örök emlékezetül fel függesztteni a' Tanátsházban, melly kérést nagy örömmel tellyesített *Blanchard*. — Ebéd után, bé hozta *Blanchardot* a' Plebárus *Bétsbe* a' maga kotsiján; a' golyóbissát pedig a' Város küldötte bé, különös székéren.

Úgy halljuk, hogy még nagyobb utazást fog *Blanchard* tenni nem sokára.

Az Udvar, vissza szándékozik már egy hét alatt jöni *Laxenburghól*, a' Városba. *Schönbrunban* nem is akar mulatni; azon az eseten kívül, midőn vitézi gyakorlás fog tartatni, magának a' Ts. 's K. Felségnek is jelenlétében.

Hogy eleit vehesse ő Felsége, a' mérges szerekeknek titkon való vásárlásából származó gonoszoknak, 's szerentsétlenségeknek; azt végezte: hogy a' ki nem törvényes Árúloktól velzi az említett mérges szereket, szintén úgy meg fog büntettetni, valamint az adó.

Egy tsonka lábú *Sváb* Paraszt, olly szeke-retskét mutogat most itten, mellybe ő ha belé ül, oda hajthatja azt tsupa kezével, a' hová akarja. 7—8 óráig utazhat rajta, egy húzomban. Jó egyenes úton, el megy két óra alatt egy posta-mértföldet; hanem hegynek völgynek is tsak ugyan mehet rajta.

Magyar Ország.

A' Királyi Tábla, és Tárnokszék, félbe szakasztották a' rendes szokás szerént, Jun. 25-dikén a' magok üléseiket.

Juliusnak 20-dikára, öszve takarodnak *Budára*, az Ország-Gyűlési Deputátziók, 's hozzá fognak az eleikbe adott munkáknak dolgozásához.

hoz. Nádor Ispány ö Kir. Fő Hertzegsége is meg fog addig *Budán* jelenni.

Egy *Selmetzbányai* Levélből, melly költ Jul. első napján, ezt olvassuk: „Mintegy 3 hetekkel ez előtt, olly tsudálatos magzatot hozott egy Anya, *Bárs Vármegyének Ujbánya* nevű Városában a' világra, mellynek két arafznyi hosszúságú feje, ki ülő homloka, annak közepén egy szeme, ki álló szája; de semmi orra, 's nemét mutató jele nem vólt. Eggyik keze, és lába, hosszabb vólt a' másiknál. Fél óráig élt születése után.

A' *Bánátnak Dognatzka* nevű helységéből azt írták vólt Jun. 19-dikén, hogy *Kládovánál* tsetapaté lett vólna, egy *Pálfy* Batalionja, 's egy főt Törökség között.

Juniusnak 20-dikán költ *Zimoni* tudósítás szerént, egy Staféta érkezett az előtt való nap B. *Herbertől Vallis* Fő Vezérhez azzal a' jelentéssel, hogy a' *Szisztóuban* lévő Török Ministerek igen barátságossan hívták vólna vissza, a' félbe szakadott alkunak folytatására Ministereinket *Bukurestből*; 's ígérték, hogy „részekről semmit el nem fognak mulatni, a' mi az eggyességnek már valahára való meg - készülését elköveti.”

Horvát, Dalmata, és Tót Országoknak, a' múltt Hónapban tartatott Gyűlésében, következő nemes Határozás lett a' többek között: hogy ezentúl, *Horvát, és Tót Országoknak* nevezetesebb, és nagyobb Helységeikben a' *Magyar Nyelv* is taníttassék. — Mitsoda Magyar vólna az, a' kinek szíve ne repesne, illy óhajtott dolognak olvasására; 's szeretetre, és tiszteletre ne gerjedne, az említett Országokbéli jó Hazafi Társai eránt!!!

Erdély Ország.

Kolozvárról, Juniusnak 20 dikán. „A' Kéz-
Írások' ki-adására fel állott Társaság' Titoknokjá-
nak M. G. *Betlen Gerg.* Úrnak édes Attya, sok ideig
tartott terhes nyavalyái után meg halálozott. Ezen
eset, gátot vetett egy kevés ideig, az említett
érdemes Úr' hazafiúi szives igyekezetének, és
egyszermind a' Társaság' üléseinek is. Ez az
oka, hogy a' rendes Tudósítások se mehettek ki
még ekkoráig. Azonban a' Magyar Nyelv' mive-
lésre szép készületetskék vagynak.“

Frantzia Ország.

A' *Frantzia* uralkodó Házból való Hertzegek'
és Hertzeg-Affzonyoknak egy része, úgymint az
Artésiai Gróf, 's a' Királynak két Nénnyei, ki-
vül voltak már, mint tudni való, Junius-
nak 21-dike előtt *Frantzia Ország*on: az említett
napon pedig maga a' Király, 's Királyné is ott
hagyta titkon *Párist*, minden Hertzegjeivel, 's
Hertzeg-Affzonyaival együtt az uralkodó Ház-
nak, 's ki akart lopódni *Frantzia Országból*; a'
mint erről is tettünk volt jelentést közelméleti Le-
velünkben. Minthogy nem minden érdemes Ol-
vasóinknak lehet, a' *Frantzia* uralkodó Háznak
Tagjairól egész, és világos esmérte; jónak itél-
tünk

tünk azokról néminémű rövid elő-adást ide iktatni, reménylven, hogy a' Nagy Házak' Genealogiaiban jártas Olvasók előtt sem fog únalmas lenni:

A' mostani *Frantzia* Király *XVI. Lajos*, 36 esztendőös. Uralkodni kezdett 1774-ben Májusnak 10-dikén, a' nagy Attya *XV. Lajos* után, mint-hogy az édes Attya, *Lajos*, még *Delfin* (az az Korona' Örökösse) korában meg holt 1765ben. — A' Királyné, *Mária Antonia*, *Ausztriai* Föhertzeg-Affzony, 21 esztendőös házas; életének pedig 36-dik esztendejét számlálja. — Négy Magzatjaik voltak, de a' kik közül tsak kettő él, úgymint *Mária Theresia Charlotta*, és a' *Delfin*, *Lajos Károly*. Ez, 7-dik esztende ében jár, amaz megvan már 13 esztendőös. — Négy Testvéreje vagynak a' Királynak, két Férjfi, és két Affzony. A' Férjfiak: az úgy neveztetett *Monseur*; 's az *Artésiai* (*Artois*) Gróf; kiknek Feleségeik, a' mostani *Szárdiniai* Királynak *III. Victor Amadeus*-nak első és második Leányai. — A' *Monseurnek* *Lajos Stanislaus Xaverius*; az *Artésiai* Grófnak pedig *Károly Filep*, a' Kereszttségben vett neve. Ez, 33; az pedig 35 eszt. — Az Affzony Testvérek *Mária Adelaïs*, és *Ersébet*. Amaz, a' *Szárdiniai* Korona' Örökössének a' Felesége; e' pedig még hajadon, most 27 esztendőös. — A' Király' Attyának, 3 testvér Húgai maradtak, úgymint; *Maria Adelaïs*, *Victoria Ludovica* *Maria Theresia*, és *Ludovica Maria*. A' két első, hajadon életet élt *Párisban*, most *Romában* vagynak; a' 3-dik, a' *St Denisi* Kármelita Apátságának Fejek volt 1773-diktól fogva.

A' *Monseurnek* nintsenek Gyermekei; de az *Artésiai* Grófnak két Fiai vagynak, úgymint: *Lajos Antal*, *Angoulêmei* Hertzeg, 1775ben született; a' másik pedig *Károly Ferdinánd*, *Berryi* Hertzeg, született 1778ban.

Az uralkodó Házon kívül, vagynak még 3 királyi vérből származott Házak *Frantzia Országban*, úgymint: az úgy nevezetett *Orleans (Aurelianum)*, *Bourbon Conde*, és *Bourbon Conty* Házak. — Ezekről, a' jövő postán bővebben fogunk szólni; most vissza térünk, az uralkodó Ház' szaladásáról tett említésünknek folytatására:

A' *Monfieur*, Feleségével együtt szerentséssen el juthatott *Austriai Belgyiomba*; de a' Királyra, hogy ki szált a' hintóból, reá esmert Sz. *Menchond* nevű városotskánál a' Postamester' Fia: hirt adott tehát a' Postamester *Varenne* nevű szomszéd helységbe, a' mellybe menendő vala a' Király, honnan is egy tapodást sem bortsáttatott tovább; hanem Haza' Népével együtt kénytelenítettett *Párisba* vissza térni. — Ernyit lehet rövideden ki venni, a' temérdek Tudósításoknak egybe-vetéséből; a' körülállásokat, egyik egyféleképpen; másik másféleképpen bezzéli. — Az efféle különböző, 's bizonytalan híreknek terjesztése helyett, ide iktatjuk egy részét azon Irásnak, mellyet, *Párisból* lett el-távozásával, maga után hagyott vólt a' Király; melly is így következik;

„Nem sokallott addig maga részéről a' Király semmi fel-áldozást, míg remélhette, hogy a' Nemzet-Gyűlése' iparkodása, 's a' Királynak, mellette való léte eszközlője lehet, a' rend' 's bődögság' újjonnan való születésének; szabadsággal való nem birásáról sem panaszkodott volna a' Király, a' mellytől már 1789-dik Elzt. Okt. hónapjától fogva meg folytatótt: hanem midőn látja már most, hogy az eddig való minden munkálkodásoknak semmi nem egyéb a' következése; hanem hogy a' Kir. Méltóság semmivé lett; a' birás' jussá-
sé-

sérelmet szenvedett; a' személyes bátorság szüntelen való veszedelem' tárgyává lett; az Ország-nak minden részeiben, függetlenség uralkodik; 's árnyéka is alig maradt, az ezen gonoszokat meg akadályoztatható hatalomnak: szükségesnek ítélte, hogy mind azon rendelések ellen protestáljon, mellyek az ő fogságának ideje alatt jöttek ki, 's eleikbe terjessze a' *Frantziáknak*, mint viselte legyen ő magát.

1789-dik Efstendőnek Julius hónapjában, nem félt közikbe menni a' Király a' *Párisiaknak*, mivelhogy tsendes vólt lelke' esmérte. Midőn azon Efstendőnek Október hónapjában értésére estek vólna nékie a' Pártosok' mozgásaik, az állott előtte, hogy az ő el-távozása, alkalmatosságot szolgáltathatna a' polgári hadakozásra. Tudja az egész Világ, melly büntetetlen maradtak az akkor el követett gonofságok. Bé ment a' Király *Tuilleries (Párisi)* Kastélyába, a' maga Familiájával együtt, hogy a' *Párisiak'* Seregének kívánságát teljesíthesse. Semmi készület nem vólt téve (az említett Kastélyban) az ő el fogadására; 's nem tsak azt a' jó móddal való lakozást nem találta itt a' Király, mellyhez szokott vólt már más lakó házaiban; hanem még olyat sem, a' millyennel bír akármelly jó ízlésű Ember is, kinek módja van e' Világban. Mind ez ellent nem állván, szükségesnek ítélte a' Király, hogy *Párisban* való létele erántt, egy meg-nyugtató Irást útasíttson mindjárt más nap a' Tartományokhoz. Keservesebb vesztesége vólt az, más egyéb veszteségeinél a' Királynak, hogy tapasztaltt hívségű Testörzőit el kellett magától bocsátani, a' kik közül ketten életeket vesztették; sokan pedig meg sebesítették, midőn a' lövést tilalmazó parantsolatot teljesítették. — Minden mesterségeket meg vetettek a' Pártosok, hogy
az

az én hív, 's a' maga jó viseletét fő mértékben meg bizonyított Feleségemet, gyűlölségnek tárgyává tehessék; nyilván való dolog az is, hogy minden álnok fortélyok, maga a' Király ellen voltak intézve. A' Király' őrizete, a' *Frantzia* Gárdakra, és a' *Párisi* Nemzeti Őrzőkre bízott, kik a' *Párisi* Tanástól veszik a' magok parancsolatjokat. Ekként, Rab volt a' Király, a' maga tulajdon Státusaiban: mert mitsoda más nevet is lehetne annak adni, a' ki nem a' maga által választatott, hanem, előtte gyanús személyektől vagyon környül véve. Ezeket a' környülállásokat nem azért hozom elő, mintha a' *Párisi* Gárdát akarnám vádolni; hanem tsupán, hogy az igazságot, maga tisztá valóságában szemlélteltem, sőt meg esmérem én, az említett Gárdának hozzám vonzó hajlandóságát, a' mennyiben el nem tsábíttatott a' Pártosok által. — A' Király, el rendelte, a' Közönséges Rendeknek egybe hívását; meg engedte a' 3-dik Rendnek, hogy két annyi Képviselőt küldhesse, mint a' több Rendek; a' Rendeknek egyesítése, a' Jun. 23-dikai feláldozások — ezek mind az ő munkái; de az ő gondoskodását rossz szemekkel nézték, 's fekete fzinekkal festették. Midőn a' Közönséges Rendek *Nemzeti - Gyűlés* nevezetet ruháztak magokra; tudni való, minémű titkos praktikákat követtek el a' Pártosok sok Tartományokban, 's mit tselekedtek, hogy azon feltételeket semmivé tegyék, melyeknél fogva, a' Királlyal együtt kellett volna hozni a' Törvényeket. Ki rekesztette a' Nemzet Gyűlése a' Királyt a' Konstitúzióból, a' midőn néki nem engedte, hogy a' Konstitúzió' Törvényeit meg erősítthesse, melyek közzé tette mind azokat, a' melyeket oda tettett nékie tenni; és a' 3dik Nemzet Gyűlése' idejére halasztotta, hogy a' Király helybehagyhassa, vagy ne a' Konstitúziót. 25 millió Livra rendeltetett, ki néki elztendőnként,

melly

melly summa egészen fel megy azon költségekre, a' mellyeket szükségessékké tetzen az ő Házának állapota. Meg hagyták ugyan nála, a' Korona némelly jószágainak haszna vételét is; de igen meg szorító, 's ötet a' maga Eleitől reája szállott örökös birtokoktól meg fosztó feltételek alatt. Szorgalmatozván vigyázott reá a' Nemzet Gyűlése, hogy valami módon a' Király mellett tett szolgálatokat, a' Státus által fizetendő szolgálatok közzé ne számlálja: mintha ugyan külön is lehetne azokat válassztani a' Státus' szolgálatjaitól. "

Folytatása következik.

Be nagyon külböböz ezen elő-adástól, ama' rövid, de fontos elő-adása a' Revolutziónak, melyet Condé Hertzeghez írtatott Leveléből olvasunk a' Kirdlynak. Ez az:

„Egy nagy Revoluzió történt a' Hertzegséged' Hazájában, a' mely mindazáltal nem egyéből áll, hanem azoknak a' sok vissza-éléseknek el törléséből, mellyek a' Népnek tudatlansága a' Papságnak hatalma, a' Ministereknek szabad akarajok szerént való uralkodása, 's a' közönséges hiba miá, már néhány századoktól fogva gyűlteket rakásra. Most minden meg változott, ezek a' vissza-élések nintsenek többé, 's egygy olly polgári alkotvány emelkedett fel ezeknek düledékein, mellynek fundamentoma az egyenlőség, és szabadság; 's a' melly egyszerre maga helyére állítja a' Nemzetet, az uralkodást, és az én hatalmammat. A' Felséges Nemzetnek tsupán olly Polgárai vagynak már most, kik hasonlók egymáshoz, a' magok jussaikra nézve; nintsenek más Urai, a' Törvényen kívül; sem más eszközei, hanem a' közönséges Tisztviselők, kik között első én vagyok.”

A

A' forró Szeretetnek halált győző erejét, sok régi 's újabb szomorú példák tették már nyilvánvalóvá. Neveli ezen gyászos példáknak számát egy szerentsétlen *Frantzia* Ifjúnak esete, ki nem régiben azért leve gyilkosa magának, hogy midőn éppen el jött volna már, egy kedves Szemellyel való öszve párosodásának ideje: attól véletlen meg fosztotta a' halál. Minekelőtte véget vetett volna életének, azt a' kívánságát tette írásba, hogy ötet Kedvese mellé temessék; melly meg is lett, feles számú sokaságnak jelenlétében. A' dolog *Párisban* történt.

Ezen Történet, alkalmatosságot szolgáltatott minékünk, egy szép felül-írásnak ide való iktatására, melly, két Szeretők' sirhalmának kövén olvastatik *Skótzia*ban, a' kik *Pyramus'* és *Thisbe'* példájok szerént, halva találtattak vólt mind ketten, a' magok szerelmeteskedések' helyén; a' holott ugyan csak el is temették. A' felül-írás ez:

„Ezen kő alatt nyúgofsznak két Szeretők, kik életeknek virágjában, 's szerelmeteskedéseknek szintén közepette ragadtattak ki e' Világból. Olvasó! tartóztasd meg magadat a' könyhüllatástól, mert a' bődökságot nem az esztendők' száma határozza meg. — Elégtelessnek tartotta magát reá a' Fátum, hogy az ő édes érzéseiknek mértékét nevelhesse; akarta tehát, hogy leg alább ne kissebbedjen az.“

Rosz nevezetű *Skótziai* Fő Ember, myrtus berket készítettett az említett sir-könél, 's olly rendelést tett, hogy ha meg hal, teste oda temessék; melly kívánsága tellyesítettett is 1789 Elzt. Május hónapjában.

N a g y - B r i t á n n i a.

A' *Londoni* Levelek szerént, szakadatlanúl mennek oda a' Kurirok mindenfelől. Sokat tanakodnak együtt a' Ministerek, és a' titkos Tanács;

náts; de miről? — tsupán tsak azt nem lehet tudni.

Némelly Tudósítások szerént, ki indúlt Jun. 19-dikén az *Anglus* hajós Sereg a' *Spithead*i kikötő helyből; mások ellenben azt állítják, hogy 21-diken is benn tartózkodott még az említett kikötő helyben, 's nem is vólt olly készülete, mellyel messze útra indulhatott volna. Erössen szedik a' hajós Legényeket.

O l a f z O r f z á g.

Juniusnak 22-dik, 23-dik, és 24-dik napjai, fényes inneplésekben teltek el *Florentziában*. 22-diken t. i. Protzezzsió tartatott, az ott már régtől fogva bé vett szokás szerént. Az nap, kenyeret, 's bőv alamisnát osztogattatott *Ferdinánd* Nagy Hertzeg, a' Város' Szegénnyeiének. — Más nap, Ur' Napja, következésképpen igen fényes Protzezzsió vólt. Harmad nap, a' Hódolás' Innepe tartatott. Különös pompával ment bé a' Nagy Hertzeg, a' Városba. Maga, egy drága készületű paripán lovaglott, a' Státus', és Udvar' Tisztviselői, 's a' Tselédeknek hosszas sora után. Kisértetett a' Testörzöknek egy részétől. Ezek után érkezett egy pompás udvari hintó, mellyben a' Nagy Hertzegné ült, a' maga udvari Fő-Mester-Affzonyával *Laura Salviati* H. Affzonnyal együtt. Az úttzákat, mellyeken lett a' menetel, más egyéb ékeességeken kívül, győzedelmi kapuk szépítették; a' levegő eget, a' harangok' hangjaikkal, 's az ágyúk' és puskák' szózatjaikkal eggyesült öröm kiáltások, 's szives kívánások töltötték bé. Az ó Palotával által ellenbe, egy Trónus vólt készítve, mellybe bé ült a' Nagy Hertzeg, 's úgy fogadta el, a' Nagy Hertzegség' Marchionátusainak, Grófságainak, 's más Uraságainak 's a' t. hódolásokat. A' N. Hertzegné, az ó Palotája folosójáról nézte a' tzeremoniát, mellynek vég-

89

végződésével, Palotájokba mentek ő Nagy Her-
tzezségek, 's ebédhez ültek, a' külső Országi
Ministerekkel, és a' Tartománybéli Fő Nemesség-
gel együtt. Ebéd alatt, pénzt hányatott ki,
Palotája' ablakain a' Nagy - Hertzeg, a' Nép
közze.

Lengyel Ország.

A' Király mellett lévő Tanács, vagy az ügy-
neveztetett *Stratz'* Tagjaivá választatandó
Ministereknek, következő esküvés' for-
máját kell el mondani, hivataljok' felvétele
előtt, a' Király, és (ha vagy akkor) az
Ország-Gyűlése előtt:

„Én — — esküszöm a' Mindenható, 's há-
rom Személyből álló egy Istenre, hogy én semmi
idegen, elzárkózóként való fizetést sem most nem
kapok, sem ennekutánna is nem akarok el venni;
hogy én, mind azon tartozásokat, 's kötelessé-
geket, melyek egy *Stratzbéli* Minister eleibe
vagnak adva, híven, és buzgóan akarom tely-
lyesíteni, 's a' Királynak adandó tanácsokban,
minden személyre való tekintet nélkül, egyedül
azt fogom szemem előtt tartani, a' mit kívánnak
tőlem az Isten, a' Törvények, és az Igazság;
hogy én, semmi reám bízott titkot ki nem nyi-
latkoztatok; hogy én ellenben semmit is el hal-
gatni nem akarok, a' mi ártalmára lehetne az
ő Felsége' Személyének, avagy a' Közönséges
Társaságnak; hanem azt híven fel fogom fedezni
a' *Stratzban* a' Királynak, hogy én, egy szóval,
míg hivatalomat folytatom, barátságra, avagy
ellenségeskedésre való tekintet, 's ajándékoknak,
vagy ígéreteknak el fogadása nélkül, egyedül az
Istent, a' Törvényeket, és az Igazságot teszem
tevékedeteimnek tüzéllává. Isten engemet így
segéllyen, és az ő Fiának ártatlan szeneve-
dése.”

El.

Elegyes Tudósítások.

Ausztiai Belgyiom' hódolásának pompája, Jun. 30-dikára volt határozva.

A' *Spanyol Király*, nagyon van rajta, hogy Seregét minél derekasabb lábra állíttassa. Sokat gyakoroltatott maga jelenlétében néhány Regementeket, annakutánna pedig az Ingenieureket, 's Agyúval-Bánókat gyűjtette öszve, 's azoknak gyakorlásaikon is sokszor jelen volt; és szép jutalmakat tett fel a' magokat megkülönböztetőknek.

A' *Vclentzei* hajós Sereg, melly *Emo* Őrnak kormányozása alatt, *Tunisnál* keregett, vissza ment *Zánte* Szigetébe; ámbár még nem ment egészen tökéletességre a' békeffég, a' *Bej*, és a' Köz. Társaság között.

Egy *Strashurgi* Újság-Iró, következő kifejezésekkel él, a' Király' el szökésének, 's elfogatásának le-írásában:

„Tegnap (Jun. 23-dikán) érkezett egy Kurir *Verdünből* azzal a' felette nyomos jelentéssel, hogy a' leg öregebbik *Kapét*, kit másképpen *XVI. Lajosnak* neveznek, a' maga Feleségével *Ausztiai Mária Antonióval*, 's Fiával, kit másképpen *Delfinnek* (*Dauphin*) neveznek, *Párisból* titkon meg szöktek; 's *Luxenburg* felé akarták újokat venni. De *Varennél*, *Verdüntől* 4 fran. mértföldnyire elfogattattak. Tsak hamar 20000 Nemzeti Testőrök sereglettek öszve a' szomszédságból, hogy a' nagy Utazóknak, állapotjokhoz alkalmaztatott őrizetek legyen.“

A' *Londoni* Tudósítások szerént, mód nélkül való hévség volt ott Junius' elein; ugyan azon hónap' közepe tájján pedig olly hidegre változott az idő, hogy tüzet kellett rakni a' szobák' kan-

kandallóiban, 's még egy reggel jég, és hó is szemléltetett *Kent*, és *Surrey* Tartományaiban a' halmok' tetejein.

Nevezetes Történet.

A' hét esztendőös háborúnak végződésével, kéntelenítettett vólt vitézi szolgálatjából ki lépni egy *Prusszus* Oberstlieutenant, a' ki mindenkor igen derekassan viselte magát. Minthogy feleséges, gyermekes, 's azonban Izégény Ember vólt az Oberstlieutenant, minden nap meg jelent ő *Fridrik*nél, 's kérte, hogy segítne rajta. A' Király, vátig mondta néki, hogy várakozzon, mert még nints módja a' segítségben. De, nagy szükségben lévén az Oberstlieutenant, tsak nem tágított biz ő a' Királyon. Ezen meg bosszankodott *Fridrik*, 's meg parantsolta, hogy többé hozzája ne bótassák azt az alkalmatlan Embert. Történik azonban, hogy egy pasquillus (motskoló irás) jő ki a' Király ellen. *Fridrik*, nem igen szokta vólt az efféléket fel venni, valamint *VIII. Innocentius* Pápa *); hanem akkor ugyan tsak 50 arany jutalmat tett fel annak, a' ki ki-nyilatkoztatja a' pasquillus' szerzőjét. — Az Oberstlieut. újra meg jelen, a' Király' külső szobájában. Mondják néki a' Király' Emberei, mit parantsolt légyen nékiek, ő erántta a' Király. — „*Nékem, nagy*

*) Midőn igen red' estek vólna egykor erre a' Pápára a' Kardinálisok, hogy büntetné meg bizonyos Pasquillusnak a' Szerzőjét, a' ki igen kéméletlenül ki kelt a' Római Udvar' vétkei ellen, ezt felelte nékiek: „Az az Ember, igazat ír; ha meg akarjuk, mint hazugot, büntetni, előbb azzá kell tennünk, 's szükség magunkat meg 'obbítanunk.“

nagy dolgom van a' Királlyal, felele az Oberfl., és szükségesképpen kell vele beszélnem." Megjelentetett a' dolog a' Királynak, ki is legottan bé bootsáttatta magához az Oberflieutenántot; hanem illy szókkal fogadta: „Meg mondtam már sokszor, hogy még nem segíthetek Kenden." „Nem kérni jöttem én, F. Úram" felel az Oberflieut. meg háborodva. — „Felséged, 50 arany jutalmat tett fel, a' minapi pasquillus szerzője' ki-nyilatkoztatójának. En vagyok, azon pasquillusnak a' szerzője. Büntesse meg Felséged a' vétkest; hanem fizettesse ki az 50 aranyat az én szerentsétlen Feleségemnek, hogy legyen néki minn venni kenyeret, maga, 's az ő szegény Gyermekei' számára." — „Ő dög vigye el a' Kend fejét — monda a' Király — Kendnek Spandauba *) kell menni." „A' mint tétztik, úgy bánjon velem Felséged, monda az Ob. L.; de hát az 50 arany?" „Eggy óra alatt, meg fogja kapni a' Kend Felesége" felele a' Király. Ekkor, el akart a' Király' szemei elől távozni az Oberfl.; hanem a' Király, le ülven a' maga író asztalához, meg szólítja az Oberfl. „Várjék Kend", úgymond, 's minekutánna egy tzedulát irt vólna, oda adja azt az Oberflieut. nak olly hagyomással, hogy adná által azt a' Spandaui Kommendánsnak. A' Levél' tizimje alá e' vólt írva: „Elébb fel nem kell nyitni, hanem ebéd után" — Fridrik tudta vólt már ekkor, a' pasquillusnak valóságos Szerzőjét; nagyon el bámúlt 's meg indúlt tehát az Oberflieutenántnak *nemcs hazugságán*, a' kinek érdemei esmeretesek vóltak előt-

*) Spandau Vára 's Városa, két mértföldnyire esik Berlintől. A' Vár, kívül vagyon a' Városon. Státus-Foglyait (Staatsgefangene) tartanak benne.

előtte, 's a' kit tsupán az inség, és utolsó szükség vihetett illy alatsónító tselekedetre. — A' fzegény Oberfflieutenant, el megy meg sebhedett szívvel *Spandauba*; oda adja a' Király' tzeduláját a' Kommendánsnak, 's únszollja nagy rettegések között, hogy nyitná fel azt. De a' Kommendáns, nem tellyesíthette kérését, a' Királynak világos parantsolatja ellen; hanem midőn felvitték volna a' *poszpásztot*, fel nyitotta még is a' tzedulát. — Minémü indulatok származhattak ekkor mind a' Kommendánsban, mind pedig az Oberfflieutenantban: inkább lehet azt képzelni, mint sem vóltaképpen ki fejezni; mért e' vólt a' Király' tzedulájának foglalatja: „*A' még-adója ezen Irásnak, Kommendáns Spandauban. Nehány órák alatt ott lessz a' Felesége is, Gyermekkeivel, és az 50 aranyakkal együtt. Az eddig való Spandaui Kommendáns, jobb Kommendánságot fog kapni.*“

* * * * *

Következendő tzimü munka jött ki *Lötsén*, 's találtatik *Stáhel* Könyvárrosnál *Bétsben* és *Pesten*; úgy nem különben a' Szerző Úrnál is:

Theologia Pastoralis. Auctore Christiano Genersy, in Lib. Reg. Civitate Késmarkiensi Aug. Conf. Addictorum Verbi Div. Ministro. Leutschov. Typ. Mich. Nob. de Podhoránszky, Typographi & Bibliopolæ 1790.

Küldjük az o árkust, az Ország Gyűlése' Historiájához tartozó Aktákból.

A' múlt postán, egy Rajzolatot küldöttünk, illy alól-irással: *Ilyen az Orosz Birodalombeli Kalmuk, Kozák, Huszár.*

Kérattetnek a' *Bétsi* érdemes előfizető Urak, hogy az el kezdődött fertályra esendő két forintot hozzánk bé küldeni méltóztassanak.

Költ *Bétsben*, Júliusnak -dik 8 napján 1791.

*Íllyen az Orosz Birodalombeli
a. Kalmuk, b. Kozák, c. Huszár.*